

Sygn. akt II AKz 738/14

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący- Sędzia S.A. Bożena Summer - Brason

S.A. Marek Charuza (spr.) S.A. Małgorzata Niementowska

Protokolant: Oktawian Mikołajczyk

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Andrzeja Kuklisa

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko **R. R.**

podejrzanemu o popełnienie przestępstw z art. 258 § 1 i 3 k.k. i innych

zażalenia wniesionego przez obrońcę podejrzanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 5 listopada 2014 roku, sygn. akt XXI Kp 440/14

w przedmiocie przedłużenia czasu trwania tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 listopada 2014 roku Sąd Okręgowy w Katowicach uwzględnił wniosek Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Katowicach i przedłużył stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec R. R., zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego Katowice – Wschód w Katowicach z dnia 18 maja 2014 roku, sygn. akt III Kp 187/14 na dalszy okres do dnia 17 lutego 2015 roku.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł obrońca podejrzanego zarzucając obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść postanowienia, a to:

- art. 258 § 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez uznanie, iż zachodzi uzasadniona obawa, iż na obecnym etapie postępowania, podejrzany R. R. będzie ukrywał się, nakłaniał do składania fałszywych zeznań lub wyjaśnień lub w inny bezprawny sposób utrudniać postępowanie karne, podczas gdy prawidłowa ocena zaawansowania niniejszego postępowania oraz czynności, które winny zostać podjęte prowadzi do wniosku, iż obawa taka nie zachodzi;

- art. 258 § 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, że tymczasowe aresztowanie stosowane nadal wobec podejrzanego R. R. w toku postępowania uzasadnione jest grożącą mu surową karą, podczas gdy nawet przy hipotetycznym przyjęciu, iż podejrzany popełnił zarzucany mu czyn zabroniony, brak jest podstaw do przyjęcia, iż zostanie mu wymierzona surowa kara;

- art. 257 § 1 k.p.k. poprzez niezastosowanie dyspozycji tego przepisu mimo, iż dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania wystarczający jest inny środek zapobiegawczy.

Wskazując na powyższy zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie tymczasowego aresztowania i zastosowanie wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w postaci dozoru policyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie obrońcy podejrzanego okazało się nieskuteczne, wobec czego brak było podstaw do jego uwzględnienia.

Jak słusznie zauważył to sąd pierwszej instancji, zgromadzony w toku dotychczasowego postępowania przygotowawczego materiał dowodowy w postaci wyjaśnień pozostałych podejrzanych tj. M. A., G. D., S. K., M. C., P. S., G. S., zeznań występujących w sprawie świadków, zabezpieczonej dokumentacji bankowej i finansowo – księgowej (w tym fakturami VAT), informacji uzyskanych od (...) oraz protokołów przeszukań wskazuje niewątpliwie na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez podejrzanego R. R. zarzucanych mu czynów, w konsekwencji czego w dalszym ciągu aktualna pozostaje ogólna przesłanka stosowania tymczasowego aresztowania przewidziana w art. 249 § 1 k.p.k. Wskazać w tym miejscu należy, iż z wyjaśnień złożonych w ostatnim czasie przez podejrzanego G. S. wynika, iż to podejrzany R. R. był organizatorem całości działań grupy przestępczej i czuwał on zarówno nad wystawianiem fikcyjnych faktur, jak i przepływem środków pochodzących z przestępstwa. Wyjaśnienia te są zgodne z pozostałym wskazanym wyżej materiałem dowodowym. Zresztą obrońca podejrzanego w zażaleniu nie podważał dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez podejrzanego mu zarzucanych czynów, a co za tym idzie nie kwestionował materiału dowodowego. Tym samym więc, dla jasności zaznaczyć tylko trzeba, że istnienie ogólnej przesłanki stosowania tymczasowego aresztowania w żadnym wypadku nie przesądza o sprawstwie podejrzanego, albowiem decyzja w przedmiocie jego odpowiedzialności karnej należy do sądu meriti orzekającego w postępowaniu rozpoznawczym. Niemniej na obecnym, incydentalnym etapie postępowania wystarczającym jest stwierdzenie, że w sprawie istnieje materialna przesłanka dowodowa stosowania środków zapobiegawczych.

Na pełną akceptację zasługuje również ustalenie sądu co do szczególnej przesłanki stosowania tymczasowego aresztowania określonej w przepisie art. 258 § 2 k.p.k. R. R. stoi bowiem nie tylko pod zarzutem popełnienia przestępstw określonych w art. 258 § 1 i 3 k.k., ale także pod zarzutem przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 21 § 2 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przy zast. art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k., z art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 pkt 1 i 5 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. przy zast. art. 7 § 1 k.k.s. i art. 6 § 2 k.k.s. oraz z art. 299 § 1 i 5 i 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k. zagrożonych karą pozbawienia wolności, której górna granica przekracza 8 lat. W tej sytuacji można zasadnie twierdzić, że w realiach niniejszej sprawy grozi mu surowa kara pozbawienia wolności. Prognoza w tym zakresie nie jest przy tym wyprowadzona jedynie z ustawowego zagrożenia karą, ale także z okoliczności czynów, jego wagi, stopnia społecznej szkodliwości i wartości wyrządzonej przestępstwem szkody. Należy więc podzielić stanowisko Sądu Okręgowego, że na obecnym etapie postępowania stosowanie wobec R. R. najsurowszego środka zapobiegawczego, jakim jest tymczasowe aresztowanie, jest uzasadnione procesowo i nie zdezaktualizowała się przesłanka określona w art. 258 § 2 k.p.k., która legła u podstaw jego zastosowania. Wbrew twierdzeniom skarżącego obrońcy, istnieje na obecnym etapie postępowania duże prawdopodobieństwo, iż podejrzanemu R. R., w razie skazania, zostanie wymierzona surowa kara.

Zaznaczyć trzeba, że w razie ustalenia, iż podejrzanemu realnie grozi surowa kara pozbawienia wolności, koniecznym staje się przyjęcie przewidzianego w art. 258 § 2 k.p.k. domniemania, w postaci uzasadnionej obawy podejmowania ze strony podejrzanego działań mających na celu destabilizację postępowania i nie jest wymagane wykazanie, że zachodzą inne szczególne okoliczności uzasadniające obawę, iż podejrzany będzie utrudniać postępowanie. Pogląd ten jest zgodny ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 19 stycznia 2012 roku sygn. I KZP 18/11, w której stwierdzono, że tak sformułowany art. 258 § 2 k.p.k., przy spełnieniu przesłanek wskazanych w art. 249 § 1 k.p.k. i art. 257 § 1 k.p.k. oraz przy braku przesłanek negatywnych określonych w art. 259 § 1 i 2 k.p.k. stanowi samodzielną przesłankę stosowania tego środka zapobiegawczego.

Sąd Apelacyjny podziela również stanowisko wyrażone w zaskarżonym postanowieniu, iż realną jest obawa matactwa ze strony podejrzanego, o której mowa w przepisie art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. Wniosek ten uzasadniony jest faktem postawienia R. R. zarzutu udziału w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnienie przestępstw i przestępstw skarbowych związanych z fikcyjnym obrotem złodem, praniem pieniędzy, wyłudzeniem podatku VAT, narażeniem na uszczuplenie podatku od towaru i usług VAST oraz wystawianiem fikcyjnych faktur i kierowaniu nią.

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, w postępowaniu przeciwko osobom działającym w zorganizowanej grupie przestępczej, obawa matactwa jest realna z racji wzajemnych powiązań, zależności i związków jakie występują pomiędzy osobami uczestniczącymi w takiej grupie. Przy czym obawa matactwa nie musi w tej sytuacji wynikać z konkretnych dowodów, grupy takie bowiem dysponują znacznymi możliwościami organizacyjnymi, by w sposób bezprawny wpłynąć na zeznania świadków oraz usunąć nie zabezpieczone jeszcze dowody. W związku z powyższym okoliczność ta w ocenie Sądu Apelacyjnego stanowi podstawę do uznania, iż w stosunku do podejrzanego R. R. aktualna pozostaje szczególna przesłanka z art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. Podkreślić w tym miejscu także należy, iż wskazany przepis dotyczy także innego bezprawnego utrudniania postępowania, co w przypadku podejrzanego miało niewątpliwie miejsce, a wskazują na to: okres czasu, jaki upłynął od wszczęcia postępowania do jego zatrzymania, a także okoliczności tego zatrzymania, to jest posiadanie podrobionego dowodu osobistego.

Wbrew twierdzeniom obrońcy podejrzanego, w zaskarżonym postanowieniu nie naruszono również opisanej w art. 257 § 1 k.p.k. zasady minimalizacji środków zapobiegawczych. Skoro sąd pierwszej instancji stwierdził, że jedynie dalsze stosowanie tymczasowego aresztowania w prawidłowy sposób zabezpieczy tok tego postępowania, to znaczy, że stanowczo dał wyraz temu, że nie widzi innej – niż areszt – formy skutecznego jego zabezpieczenia. Również Sąd Apelacyjny w Katowicach stoi na stanowisku, że na obecnym etapie postępowania, przy występowaniu jakże intensywnych przesłanek, środki o charakterze wolnościowym, w tym proponowany przez obrońcę dozór Policji, nie są wystarczające dla zabezpieczenia prawidłowego toku tegoż postępowania.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Sądu Apelacyjnego, analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, pozwala przyjąć, że Sąd Okręgowy w Katowicach dokonał prawidłowych ustaleń faktyczno – prawnych przemawiających za potrzebą dalszego przedłużenia wobec podejrzanego R. R. stosowanego w sprawie najsurowszego środka zapobiegawczego w oparciu o przepis art. 263 § 2 k.p.k.

Natomiast konieczność uzupełnienia materiału dowodowego o czynności wskazane we wniosku prokuratora oraz wykonanie pozostałych czynności zmierzających do merytorycznego zakończenia postępowania, uzasadnia przedłużenie stosowanego w sprawie środka zapobiegawczego na okres określony przez sąd pierwszej instancji tj. do dnia 17 lutego 2015 roku.

Reasumując, na obecnym etapie postępowania brak jest argumentów, które mogłyby podważyć stanowisko Sądu Okręgowego wyrażone w zaskarżonym postanowieniu, jak również brak jest okoliczności, o których mowa w art. 259 k.p.k. wskazujących na konieczność uchylenia tymczasowego aresztowania.

Mając na uwadze powyższe, nie znajdując powodów do zmiany, bądź uchylenia zaskarżonego postanowienia, orzeczono jak w sentencji.